

Agenda

Vergadering van de commissie voor Europese Zaken (EUZA)

dinsdag 17 december 2024 van 16:45 tot 17:00

sluit aan op: dinsdag 17 december 2024, commissies Europese Zaken (EUZA) en Justitie en Veiligheid (J&V)

locatie: commissiekamer 3

soort vergadering: regulier

agendastatus: **definitief**

1. Vaststellen agenda

- **Bijlagen**
 - PDF-versie van het convocaat

2. Beneluxparlement, plenaire sessie 13 en 14 december 2024 Mondelinge terugkoppeling door de aanwezige delegatieleden

- **Ambtelijke toelichting**

Op vrijdag 13 december en zaterdag 14 december vond in het Eerste Kamergebouw een plenaire zitting van het Beneluxparlement plaats (zie [nieuwsbericht](#)). Delegatieleider Talsma (CU) en aanwezige delegatieleden zullen hierover kort terugkoppelen.
- **Bijlagen**
 - Agenda plenaire zitting Beneluxparlement 13 en 14 december 2024

3. Toezeggingen- en motierappel

Verslag van een schriftelijk overleg met de minister van BZ over niet en gedeeltelijk uitgevoerde moties en over (deels) openstaande toezeggingen; Begrotingsstaat Buitenlandse Zaken 2025

Bespreking verslag schriftelijk overleg toezeggingen- en motierappel

- **Ambtelijke toelichting**

Halfjaarlijks stuurt de Voorzitter van de Eerste Kamer een toezeggingenrapport. Om ook de uitvoering van aangenomen moties systematischer te gaan monitoren is nu voor het eerst eveneens een halfjaarlijks motierappel verstuurd.

Op 6 december heeft de minister van Buitenlandse Zaken geantwoord op het halfjaarlijks rapport toezeggingen en moties van de Voorzitter van de Eerste Kamer van 22 oktober 2024 over de stand van zaken van afdoening van toezeggingen en moties die aan de Kamer zijn gedaan.

Het verslag van een schriftelijk overleg over het rapport van zowel de toezeggingen als moties is aan dit agendapunt gekoppeld.

Toezeggingen

Tabel uitklappen inklappen

Toezeggingenregistratie	Reactie regering	Ambtelijk advies
-------------------------	------------------	------------------

<p>Toezegging Informeren over toetreding EU tot EVRM (33.877) (T01941) SP/Kox</p>	<p>"Nederland is voorstander van toetreding van de EU tot het EVRM en heeft zich er daarom hard voor gemaakt om een voorlopig akkoord te bereiken. Om tot een finaal akkoord te komen en toetreding van de EU tot het EVRM te realiseren, moet EU-intern een oplossing voor het zogenaamde "GBVB-bezwaar" worden gevonden. Op 10 september 2024 is de uitspraak in de Eulex Kosovo zaak gepubliceerd. In deze uitspraak verschaft het EU-Hof verdere duidelijkheid over zijn bevoegdheid ten aanzien van het GBVB. De Europese Commissie heeft aangegeven als gevolg van de uitspraak het voorlopig akkoord ter advies te zullen voorleggen aan het EU-Hof. Nederland steunt de Europese Commissie in dit voornemen."</p>	<p>De Kamer wordt middels het toezeggingenrapport geïnformeerd over de stand van zaken in de toetreding van de EU tot het EVRM.</p> <p>Ambtelijk advies: status toezegging <i>ongewijzigd</i> laten (<i>openstaand</i>).</p>
<p>Toezegging Actieve inzet effectief EU-instrumentarium bij rechtsstaatschending (35.295) (T03395) SP/Van Apeldoorn</p>	<p>"In algemene zin betreft deze toezegging staand beleid. Het kabinet blijft zich samen met gelijkgezinde partners hard maken voor de bescherming van de Europese rechtsstaat en voor de volledige en adequate inzet van het beschikbare EU-rechtsstaatsinstrumentarium. Het kabinet onderzoekt daarnaast, in samenwerking met gelijkgestemde lidstaten, hoe de effectiviteit van het bestaande EU-rechtsstaatinstrumentarium kan worden vergroot en eventueel verder kan worden ontwikkeld. Het lid van Apeldoorn riep het kabinet meer specifiek op om in de context van een verdragwijziging te pleiten voor het aanscherpen van de mogelijkheden om als EU handhavend op te treden bij schendingen van de rechtsstaat. Op dit moment is er onder lidstaten onvoldoende draagvlak om de EU-verdragen te wijzigen. Als verdragwijziging aan de orde is, zal het kabinet de inzet bepalen op basis van een integrale afweging van belangen. Onderdeel van die afweging is het belang van (het behoud van) een effectief rechtsstaatinstrumentarium."</p>	<p>Het kabinet informeert de Kamer over het staand beleid ten aanzien van de inzet voor rechtsstaatbescherming in de EU. Het kabinet laat weten dat op dit moment verdragwijziging niet aan de orde is.</p> <p>Uw commissie kan ervoor kiezen de status van de toezegging ongewijzigd te laten (<i>openstaand</i>) of op <i>legisprudentie</i> te zetten. In dat laatste geval blijft de toezegging open, maar wordt deze niet halfjaarlijks gerappelleerd.</p> <p>Ambtelijk advies: status toezegging ongewijzigd te laten (<i>openstaand</i>) of op <i>legisprudentie</i> zetten.</p>

<p>Toezegging Actieve inzet regering in toetreding EU tot EVRM (35.295) (T03399) SP/Van Apeldoorn en CDA/Oomen-Ruijten</p>	<p>"Aan deze toezegging is voldaan met de Kamerbrief van 8 juni 2022 (Kamerstuk 35 295, Z) en de technische briefing die als gevolg daarvan heeft plaatsgevonden op 11 oktober 2022."</p>	<p>De toezegging betreft actieve inzet van de regering in het proces tot toetreding. De toetreding van de EU tot het EVRM heeft nog niet plaatsgevonden. Zie ook toezegging T01941)</p> <p>Ambtelijk advies: Status toezegging <i>ongewijzigd</i> laten (<i>openstaand</i>).</p>
<p>Toezegging Actieve inzet voor transparantie in EU-besluitvorming (35.295) (T03400) SP/Van Apeldoorn</p>	<p>"Deze toezegging wordt nagekomen middels staand beleid. Nederland zet zich sinds lange tijd samen met een aantal gelijkgezinde lidstaten in voor meer transparantie binnen de EU. In 2019 presenteerde Nederland samen met negen andere lidstaten het non-paper increasing transparency and accountability of the EU met daarin concrete suggesties voor de modernisering van transparantie in de Raad en het EU-besluitvormingsproces. Het kabinet blijft zich inzetten voor de nog niet gerealiseerde punten uit het non-paper van 2019, met name i) de herziening van de transparantieverordening; ii) de herziening van de interne Limité-richtsnoeren van de Raad (met als doel minder Raadsdocumenten met een Limité-markering en tijdige opheffing van toegekende Limité-markeringen); en iii) het toezien op snelle totstandkoming en ingebruikname van de inter-institutionele wetgevingsdatabase (One-stop IT-shop). Daarnaast pleit Nederland in de Raad, in antwoord op individuele verzoeken om openbaarmaking van Raadsdocumenten, steevast voor een ruime uitleg van de transparantieverordening. Ook neemt Nederland deel aan rechtszaken voor het EU-Hof met een pro-transparantie standpunt. Het kabinet bekijkt welke initiatieven met de nieuwe Europese Commissie en/of aankomende Voorzitterschappen genomen kunnen worden ter verdere vergroting van transparantie van EU-besluitvorming."</p>	<p>De Kamer wordt middels het toezeggingenrapport geïnformeerd over de inzet van het kabinet voor meer transparantie in EU-besluitvorming.</p> <p>Ambtelijk advies: status toezegging <i>ongewijzigd</i> laten (<i>openstaand</i>).</p>
		<p>De reactie van het kabinet betreft niet de toezegging, maar de uitvoering van de motie Backer (35403.F) die in 2020 is aangenomen (zie hierna). Het CBP rapport van 2022, waarover sprake in de reactie, is reeds bij de AEB 2022 betrokken. De motie is reeds op deels-</p>

Toezegging
Bredewelvaartsanalyse
lidmaatschap EU
(36.259) (T03592)
D66/Backer

"Naar aanleiding van de motie-Backer (Kamerstuk 35 403 F) heeft het kabinet op basis van overleg met de planbureaus geconstateerd dat de huidige onderzoeksmethoden naar het effect van beleid op het brede welvaartsbegrip nog niet toegerust zijn om de maatschappelijke kosten en baten van het EU-lidmaatschap voor Nederland te analyseren (Kamerstuk 35 403, P). In dit kader heeft het kabinet het Centraal Planbureau (CPB) bereid gevonden het onderzoek naar de economische effecten van de Europese interne markt voor Nederland te actualiseren. Het CPB heeft dit onderzoek op 26 januari 2022 gepubliceerd met de notitie «Handelsbaten van de EU en interne markt». Het kabinet heeft uw Kamer daarover schriftelijk geïnformeerd (Kamerstuk 35 403 U)."

uitgevoerd gezet.

Tijdens de AEB 2023, op 18 april 2023, is eveneens gerefereerd naar een verschenen rapport van de Algemene Rekenkamer over aspecten van kosten en baten van de EU, in het kader van EU subsidies. De minister van BZ heeft op vraag van het lid Backer de Kamer vervolgens toegezegd de Kamer te informeren of, bovenop de onderzoeken van de nationale planbureaus, *de in de motie verzochte brede welvaartsanalyse kan worden uitgevoerd door onderzoeksinstituten, met name op Europees niveau*.

In de eerdere vooruitblik van het toezeggingenrapport van 28 november 2023 stond bovendien: "*Het kabinet stelt voor om, voor zover uw Kamer daartoe nog aanleiding mocht zien, de vraag op welke wijze verder gevolg kan worden gegeven aan het in de motie verzochte onderzoek over te dragen aan het volgende kabinet.*"

Op 5 december 2023 besloot de commissie in te stemmen met dit kabinetsvoorstel en de status van de toezegging ongewijzigd te laten.

Ambtelijk advies: status

		toezegging <i>ongewijzigd</i> laten (<i>openstaand</i>).
Toezegging bijwonen van een PACE-vergadering (35.295) (T03411) SP/Van Apeldoorn	"Om de waarde die Nederland hecht aan de Raad van Europa, en specifiek ook aan de Parlementaire Assemblée (PACE) als één van zijn statutaire organen, te onderstrepen, ben ik bereid om een vergadering van de PACE bij te wonen. Indien de mogelijkheid zich voordoet zal ik de PACE bezoeken."	Ambtelijk advies: status toezegging <i>ongewijzigd</i> laten (<i>openstaand</i>).

Moties

- De gewijzigde motie-Karimi (GroenLinks-PvdA) c.s. over ernstige en systematische schendingen van de mensenrechten in Iran (36.200 V, J) en de gewijzigde motie-Van Meenen (D66) c.s. over het realiseren van de toezeggingen met betrekking tot Afghaanse ambassadebewakers (36.600, M) zijn in behandeling bij de commissie BDO en zullen aldaar worden besproken.

Tabel uitklappen inklappen

Motieregistratie	Reactie regering	Ambtelijk advies
Motie-Backer (D66) c.s. over onderzoek naar het profijt van het lidmaatschap van de Europese	"Naar aanleiding van de motie-Backer (Kamerstuk 35403, F) heeft het kabinet op basis van overleg met de planbureaus geconstateerd dat de huidige onderzoeksmethoden naar het effect van beleid op het brede welvaartsbegrip nog niet toegerust zijn om de maatschappelijke kosten en baten van het EU lidmaatschap voor Nederland te analyseren (Kamerstuk 35 403, P). In dit kader heeft het kabinet het Centraal Planbureau (CPB) bereid gevonden het onderzoek naar de economische effecten van de Europese interne markt voor Nederland te	Zie ook toelichting toezegging T03592. Naar aanleiding van de motie Backer die in, 2020 is aangenomen, is in 2021 een brief naar de Kamer verstuurd (35403.P), waarna de commissie heeft besloten de uitvoeringsstatus van de motie te wijzigen in deels-uitgevoerd. Het onderzoek dat daarna is uitgevoerd door het CPB (35403.U) met de titel Handelsbaten van de EU en de interne markt (op 26 januari 2022 gepubliceerd) is destijds betrokken bij de Algemene Europese Beschouwingen (2022). In 2023 heeft de minister van BZ de Kamer toegezegd (T03592) te informeren of onderzoekinstellingen, met name op Europees niveau, de brede welvaartsanalyse zouden kunnen uitvoeren. (zie

<p>Unie (35.403, F)</p>	<p>actualiseren. Het CPB heeft dit onderzoek op 26 januari 2022 gepubliceerd met de notitie «Handelsbaten van de EU en interne markt». Het kabinet heeft uw Kamer daarover schriftelijk geïnformeerd (Kamerstuk 35 403 U)."</p>	<p>hierboven)</p> <p>In de eerdere vooruitblik van het toezeggingenrapport van 28 november 2023 stond: "<i>Het kabinet stelt voor om, voor zover uw Kamer daartoe nog aanleiding mocht zien, de vraag op welke wijze verder gevolg kan worden gegeven aan het in de motie verzochte onderzoek over te dragen aan het volgende kabinet .</i>"</p> <p>Op 5 december 2023 besloot de commissie in te stemmen met dit kabinetsvoorstel en de status van de toezegging ongewijzigd te laten.</p> <p>Ambtelijk advies: status motie <i>ongewijzigd</i> laten (<i>deels uitgevoerd</i>).</p>
<p>Motie-Koole (PvdA) c.s. over een publieksdiscussie over de toekomst van Europa (35.403, G) en motie-Koole (PvdA) c.s. over een meerjarig plan om Nederlandse burgers actief en evenwichtig te informeren over de Europese Unie (35.982, G)</p>	<p>"Middels de Kamerbrieven van 27 mei 2022 en 14 oktober 2022 werd uw Kamer geïnformeerd over de uitvoering van de motie-Koole I en II. In het voorjaar 2024 heeft een online en fysieke campagne plaatsgevonden gericht op jongeren. Momenteel wordt bezien hoe de campagne verder vorm te geven."</p>	<p>De commissie EUZA heeft op 14 mei 2024 naar aanleiding van de brief over de campagne met jongeren besloten dat beide moties niet zijn uitgevoerd.</p> <p>Ambtelijk advies: status van beide moties <i>ongewijzigd</i> laten (<i>niet uitgevoerd</i>).</p>

Beslisapunten:

- Kan de commissie instemmen met de ambtelijke adviezen ten aanzien van de toezeggingen T01941 t/m T03411?
- Kan de commissie instemmen met de ambtelijke adviezen ten aanzien van de moties 35.403, F, 35.403, G en 35.982, G?

- **Bijlagen**

- Begrotingsstaat Buitenlandse Zaken 2025 (36.600 V); verslag van een schriftelijk overleg met de minister van BZ over niet en gedeeltelijk uitgevoerde moties en over (deels) openstaande toezeggingen (EK, A)
-

- Toezegging Informeren over toetreding EU tot EVRM (33.877) (T01941)
 - Toezegging Actieve inzet effectief EU-instrumentarium bij rechtsstaatschending (35.295) (T03395)
 - Toezegging Actieve inzet regering in toetreding EU tot EVRM (35.295) (T03399)
 - Toezegging Actieve inzet voor transparantie in EU-besluitvorming (35.295) (T03400)
 - Toezegging Bredewelvaartsanalyse lidmaatschap EU (36.259) (T03592)
 - Toezegging Bijwonen PACE-vergadering (35.295) (T03411)
-

- Staat van de Europese Unie 2020 (35.403); motie van het lid Backer c.s. over onderzoek naar het profijt van het lidmaatschap van de Europese Unie (EK, F)
 - Staat van de Europese Unie 2020 (35.403); motie van het lid Koole c.s. over een publieksdiscussie over de toekomst van Europa (EK, G)
 - Staat van de Europese Unie 2022 (35.982); motie van het lid Koole c.s. over een meerjarig plan om Nederlandse burgers actief en evenwichtig te informeren over de Europese Unie (EK, G)
-

- Begrotingsstaat Buitenlandse Zaken 2025 (36.600 V)

4. **21.501-20; 21.501-02**

Europese Raad; Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Bespreking geannoteerde agenda's

- **Ambtelijke toelichting**

De minister van Buitenlandse Zaken heeft de volgende documenten aan de Kamer doen toekomen:

- geannoteerde agenda Raad Algemene Zaken (RAZ) van 17 december 2024;
- geannoteerde agenda EU-Westelijke Balkan Top van 18 december en de Europese Raad van 19 december 2024.

Op de volgende onderwerpen uit de geannoteerde agenda's wordt in het bijzonder gewezen, omdat deze bijvoorbeeld eerder in uw commissie aan de orde zijn geweest:

- Toekomst van Europa. De RAZ zal spreken over de Toekomst van Europa in het licht van uitbreiding. Het Hongaars voorzitterschap is van plan tijdens deze discussie in te gaan op de institutionele hervormingen voor de Toekomst van het Europees concurrentievermogen, zoals voorgesteld in het rapport Draghi. De minister geeft bij dit onderwerp aan dat de Kamer in de eerste helft van 2025 een kabinetsreactie zal ontvangen waarin voorstellen uit het rapport "Sailing on high seas: reforming and enlarging the EU for the 21st century" van de Frans-Duitse werkgroep inzake EU-hervormingen worden besproken. Ten aanzien van het onderwerp institutionele hervormingen en uitbreiding heeft uw commissie eerder een gesprek gevoerd met Tweede Kamerrapporteur Jesse Klaver (GroenLinks-PvdA) (zie edossier [E240010](#)). Besloten is dit onderwerp te blijven volgen en de rapporteurs te zijner tijd opnieuw uit te nodigen voor een gesprek.
- EU-Westelijke Balkan Top. Voorafgaand aan de ER zullen de regeringsleiders en staatshoofden van de EU en de zes Westelijke Balkanlanden samenkomen voor een Top. Er is geen formele besluitvorming voorzien. Naar verwachting zal er wel

een verklaring worden aangenomen over het EU-perspectief van de Westelijke Balkan. In de geannoteerde agenda van de ER en EU-Westelijke Balkan Top wordt hier verder op ingegaan, alsmede op de inzet van het kabinet ten aanzien van de Top.

- Conclusies EU-uitbreiding. De RAZ zal spreken over het jaarlijkse uitbreidingspakket dat de Commissie op 30 oktober jl. presenteerde. Een kabinetsappreciatie van het uitbreidingspakket van de Commissie is op 4 december jl. ontvangen (zie mededelingen en informatie).
- Commissiewerkprogramma 2025. In de geannoteerde agenda van de RAZ wordt ingegaan op de inzet van de Nederlandse regering tijdens de bespreking van dit onderwerp. Verder wordt er aangegeven dat de Kamer een appreciatie van het werkprogramma zal ontvangen nadat het werkprogramma is gepubliceerd. Inmiddels is bekend dat het Commissiewerkprogramma wordt gepubliceerd op 11 februari 2025.
- Voorbereiding Europese Raad.
- Achttienmaandenplanning Raad.
- Kaderakkoord tussen de Commissie en het Europees Parlement.

- **Bijlagen**

- Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken (21.501-02); brief van de minister van BZ over geannoteerde agenda voor de Raad Algemene Zaken van 17 december 2024 (EK, GW)
- Geannoteerde agenda voor de EU Westelijke Balkan Top van 18 december 2024 en de Europese Raad van 19 december 2024
- Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken (21.501-02)
- Europese Raad (21.501-20)

5. Mededelingen en informatie

- **Ambtelijke toelichting**

E240020 - Commissiemededeling : het uitbreidingsbeleid van de Europese Unie voor 2024

De minister van Buitenlandse Zaken heeft op 4 december jl. de kabinetsappreciatie van het EU-uitbreidingspakket aangeboden (bijgevoegd). De brief is toegevoegd aan het edossier (zie [E240020](#)). Ten aanzien van het uitbreidingspakket 2024, dat de Europese Commissie op 30 oktober 2024 heeft gepubliceerd, besloot uw commissie eerder om op dit moment geen schriftelijk overleg te voeren en dit mogelijkheid open te houden om het pakket te betrekken bij een eerstvolgende Algemene Europese Beschouwingen (AEB).

IOB Evaluatie Grip door begrip: De Nederlandse invloed in de Europese Unie (2016–2023)

Ter informatie wordt u gewezen op de IOB Evaluatie "Grip door begrip: De Nederlandse invloed in de Europese Unie (2016–2023)" (zie [link](#)), dat op 11 december jl. is gepubliceerd.

- **Bijlagen**

- Uitbreiding van de Europese Unie (23.987); brief van de minister van BuZa over kabinetsappreciatie uitbreidingspakket 2024 (EK, AA)
- Overzicht nieuw gepresenteerde Europese voorstellen (29 november - 6 december 2024)
- Overzicht nieuw gepresenteerde Europese voorstellen (6 december - 13 december 2024)
- Overzicht van aanhangige gedelegeerde regelgeving

6. Rondvraag

De griffier van de commissie,

Ilse van den Driessche